

Martinus

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

III. évfolyam 5. szám

2010. május

ára: 100 Ft

**Jöjj, Szentlélek, Úristen,
áraszd reánk teljesen,
mennyből fényességedet!**

Képelemzés – A Szentlélek eljövetele

Kislégghi Nagy Ádám

A Szentlélek eljövetele című, 4 x 4 m-es olajkép a szombathelyi Sárlos Boldogasszony Székesegyház Mária életét bemutató sorozatának negyedik, záró festménye.

A pünkösd a személyekből, itt az apostolokból álló Egyház születésének pillanata. A Szentlélek eljövetelére, amelyet Krisztus megígért, hogy minden emberbe erőt öntsön, lelkesedést ébresszen. Ezért a Szentlélek eljövetelének ábrázolása nem is lehetett más módon, mint mozgalmas, dinamikus, kompozíciójában vertikális. Igaz, hogy a keleti Egyház szigorúbb, zárt, patkó alakú kompozícióval, és bizonyos mértékig statikus formában ábrázolja ezt a jelenetet. Nekem itt legfőbb szándékom egy lendületes, dinamikus egyházkép megragadása volt, amely képes meggyőzni a hitetleneket arról, hogy a Katolikus Anyaszentegyházat valóban a Szentlélek vezeti.

Az Anyaszentegyház nevében is hordozza Mária jelenlétét, azét a Máriáét, akire Krisztus már a keresztfánál rábízta apostolát, mint gyereket az édesanyjára. Ennek beteljesülése is a pünkösd jelenet, amikor Mária áll a közép-pontban, fölötte a galamb képében a Szentlélek. Mária is őrá, a Szentlélekre tekint, és szinte minden szem részegeződik. Máriát körülveszik az apostolok. Minden egyes apostol külön személyiség, Péteren és Jánoson át Mátéig, akik mind átszellemülten, de más és más módon vesznek részt az eseményben. Valamennyiüket izgatottság, nyugtalanság mozgatja, ez határozza meg mozdulatuk jellegét, jelentését. Az erőteljes és gazdag színezés is a dinamikus és élő Egyház mozgalmasságát van hivatva ábrázolni.

Az Egyház Krisztus által, adventtől pünkösdig jön létre. Merész és mai ésszel nehezen fölfogható, hogy a Szentlélek eljövetelkor a más nyelvet beszélő emberek egymás szavait, mondatait érteni tudták. A képzőművészet nyelvezete is túlnő a verbalitáson, a szóbeliségen. Ennek a nyelvnek a segítségével bármilyen kultúrájú és nemzetiségű ember befogadóvá válik. Így a szemlélő is mintha részt venne ebben az elsöprő erejű eseményben, hogy ez által a templomból való távozáskor erőt kapjon a világban való keresztény helytálláshoz. Hogy mindannyian ugyanilyen lendülettel és odaadással szeressük a háromszemélyű Egyistent. Hitünk ne lankadjon, ne fáradjon bele a hétköznapi monoton szokványosságába, hanem rázzon föl minket pünkösd ereje.

Tartalomjegyzék

2. oldal	Képelemzés – A Szentlélek eljövetele	12. oldal	Ifjúság – II. János Pál, a fiatalok pápája;
3. oldal	Amit kaptam, neked adom; Elhunyt Horváth József atya	13. oldal	Lángra gyúlni Gyerekek – Szent Gianna Beretta Molla, a hős édesanya; Májusi litánia;
4. oldal	A legnagyobb ajándék; A pap, mint tanító	14. oldal	Gróf Batthyány Ödön: Édesanyám
5-7. oldal	Életképek – A plébániák hétköznapijai	15. oldal	Bemutakozás – 70 éves a szombathelyi KIOE csoport
8-9. oldal	A megyéspüspök szentbeszéde a nagycsütörtöki olajszentelési szentmisén		Könyvajánló – Szívünkben mély nyomot hagyott; Fókuszban; Humor
11. oldal	Csúcs és Forrás – Az eucharisztikus ima 2; Szabadság, ami felemel		

10. oldal – A Szentlélek teológiájának biblikus alapjai

Főszerkesztő: Kürnyek Róbert **Főszerkesztő-helyettes:** Teklits Tamás **Szerkesztők:** Déri Péter, Horváth István Sándor, Marx Anna, Mátyás Zsófia, Paksa Balázs, H. Pezenhófer Brigitta

Nyomdai munkák: Print Invest Magyarország Kft. **Felelős vezető:** Ványik László

Kiadó: Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó 9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.,
Telefon: 94/513-191, E-mail: info@martinuskiado.hu, Internet: www.martinuskiado.hu

Felelős kiadó: Teklits Tamás igazgató **ISSN 2060-145X**

Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók. A kiadvány újrahasznosított papírra készült.

Amit kaptam, neked adom

Marx Anna

Péter és János apostolok egyszer imádkozni mentek a templomba, amikor egy béna koldus megszólította őket. Látásból ismerték már: mindig ugyanott ült a templom előtt és kéregetett. Péter ránézett, és felszólította: „Te is nézz ránk!” Aztán ezt mondta neki: „Aranyom, ezüstöm nincs, de amim van, azt neked adom: a názáreti Jézus nevében járj!” A béna erre felugrott és ujjongva járni kezdett. (vö. ApCsel 3,1-10)

Miért, hogyan csinálja ezt Péter? Ekkorra már mögötte van a Jézussal töltött három év: ez idő alatt jó néhány leckét kapott alázatosságból. Aztán Jézus elment, a Szentlélek pedig eljött. Ajándékba, Jézustól, aki megígérte. Ilyen élményekkel gazdagon Péter már nem úgy tekint arra, ami az övé, mint jogos tulajdonára, hanem mint ajándékra, amelyet azért kapott, hogy továbbadjon.

Valamije mindenkinek van. Van, akinek százezer dollárja van, akinek kincset érő tudása és olyan is akad, akinek van öt perce odafigyelni egy másik emberre. Sok minden van, ami az enyém. Nem azért, mert megérdemlem, hanem, mert valaki ajándékba adja nekem.

A Szentlélek ajándéka különleges kincs, nem olyan, mint a többi, anyagi természetű ajándék, amit ismerek. Megtartani nemigen lehet. A legjobb, amit tehetek, hogy én is adok. Valakinek valamit. Ez alól semmiféle válság, idő- vagy pénzhány, de még az engem ért személyes szerencsétlenségek sem mentenek fel. Keresztényként ez a küldetésem.

Kis odafigyeléssel ki tudom deríteni, mi az én ajándékom. Csak úgy, mert szeretnek. Ha ezután körülnézek

környezetemben, meg fogom látni, kik azok, akik rám szorulnak, tőlem kérnek valamit. Már csak egy kis erőfeszítés kell, hogy ilyenkor ne menjek szó nélkül tovább.

Legtöbbször egy tekintet is segít: Péter sem megy el lehorgasztott fejjel a koldus mellett. Ránéz, és felszólítja, hogy nézzen vissza. Akkor én sem mehetek el földre szegezett tekintettel a másik mellett. Rá kell néznünk, oda kell figyelni egymásra!

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom a Martinus májusi számát minden olvasónk figyelmébe.

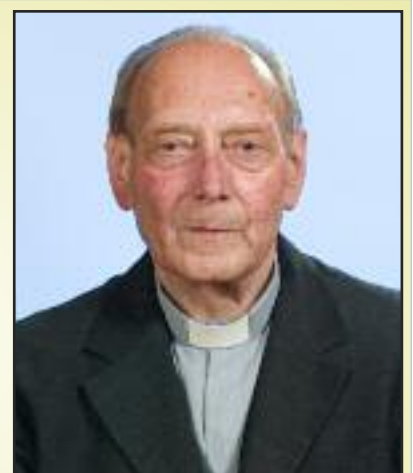
Elhunyt Horváth József atya

Horváth József nyugalmazott vassurányi plébános életének 70., áldozópapi szolgálatának 47. évében, türelemmel viselt súlyos betegsége után, a betegek szentségével megerősítve, 2010. április 5-én, húsvéthétfőn a szombathelyi kórházban elhunyt.

Az elhunyt lelkipásztorért az engesztelő koncelebrációs szentmisét 2010. április 13-án, kedden 11 órakor mutatta be Dr. Veres András megyéspüspök a szombathelyi Székesegyházban. Holttestét, a szentmise után, 12.30 órakor a Jáki úti temető papi sírkertjében helyezték örök nyugalomra.

Horváth József 1940. április 14-én született Sárváron. 1963. június 21-én szentelték pappá Szombathelyen. Élete folyamán a következő helyeken hirdette Isten Örömhírét és szolgált a Szombathelyi Egyházmegye híveit: 1963-1964: káplán (Sárvár-Szent László), 1964-1972: káplán (Vép), 1972-1977: káplán (Szombathely-Szent Márton), 1977-1979: káplán (Szombathely-Szent Kvirin), 1979-1980: káplán (Celldömölk), 1980-1982: lelkész (Lovászi), 1982-1994: lelkész (Vassurány), 1994-2010: plébános (Vassurány), 2010-: nyugállományban

Imádkozzunk együtt Egyházmegyénk elhunyt lelkipásztorának lelki üdvéért. Nyugodjék békében!

A legnagyobb ajándék

Horváth István Sándor

Szentatyánk XVI. Benedek pápa a különféle alkalomkor elmondott beszédeiben újra és újra visszatér ahhoz a gondolathoz, amely szerint az egész Egyház és a hívek életének, valamint lelki megújulásuknak a forrása az Eucharisztia, az Oltáriszentség. Legutóbb akkor beszélt e fontos témáról, amikor Brazília püspökei tettek nála látogatást. Az elhangzottak természetesen nem csak a buzgó vallásos hívekről ismert dél-amerikai országnak szóltak, hanem minden kereszténynek szerte a világon. A Szentatya hangsúlyozta, hogy az ő péteri

szolgálatának forrása is az Oltáriszentség, amely a keresztény élet szíve, az Egyház evangelizáló missziójának kezdete és csúcspontja. Jézus Krisztus élő kenyér az emberiség számára, és valóságosan jelen van a megszentelt ostyában és kehelyben. Gyakran csak kis figyelmet szentelnek az Oltáriszentség tiszteletének, ami a keresztény misztérium elhomályosulásának jele és oka.

A pápa így tanít: „*A liturgiában részt vevő keresztény hívő elsődleges és alapvető feladata, hogy meghallgassa az elhangzottakat, megnyíljon, és befogadja. A befogadás nem passzív vagy közönyös viselkedést jelent, hanem együttműködést az Egyház természetéről, amely egyszerre emberi és isteni, látható és láthatatlan, buzgó a cselekvésben és elmélyült az elmélkedésben, jelen van a világban, ugyanakkor állandó vándorúton jár. Ha a liturgia során nem domborodik ki Jézus alakja, akkor az nem keresztény liturgia.*

Az Eucharisztia túl nagy ajándék ahhoz, hogy háttérbe szorítsák, különösen akkor, amikor szentségi jellegétől megfosztva úgy élik meg, mintha nem lépné túl a testvéri, baráti találkozó értelmét és értékét. Az istentisztelet nem születet saját fantáziánkból, mint valamiféle sötétségbe kiáltás vagy egyszerű önmegerősítés. Az Egyház azért ünnepelheti és imádatja az Oltáriszentségben jelen lévő Krisztust, mert elsőként Krisztus ajándékozta oda magát érte a kereszt áldozatában. Az Egyház ebből a jelenlétből él, és küldetése, hogy elterjessze ezt a jelenléteket az egész világban.”

A pap, mint tanító

Horváth István Sándor

A húsvéti időszak és a most tartó Papság éve kapcsán XVI. Benedek pápa egyik beszédében arra világított rá, hogy a feltámadt Krisztus miként van jelen és tevékenykedik a pap személyében. Az Egyház hite szerint a pap Krisztus személyében és az ő nevében cselekszik, s ez különösen is igaz a szentségek ünneplésére. A pap a feltámadt és ténylegesen jelenlévő Krisztus nevében mutatja be a szentmisét, s ennek köszönhetően valósul meg az, amire a pap a maga erejéből nem volna képes: a kenyeret és a bort az Úr testévé és vérévé változtatja át. De Krisztus nevében cselekszik akkor is, amikor a bűnbocsánat szentségében a feloldozás révén megjeleníti az irgalmas Isten bocsánatát.

A pap feladataival kapcsolatban a Szentatya tanítja: „*A pap hármasság feladata lényegében a feltámadt Krisztus három cselekedete: tanít az egyházban és a világban, ezáltal hitet teremt, egybegyűjti népét, jelenvalóvá teszi az igazságot, építi az egyetemes egyház szeretetközösségét, megszentel és vezet.*

Ma különösen fontos az egyház tanítói küldetése, amelyet konkrétan minden egyes papja szolgálatán keresztül valósít meg. A pap mindig tanít: akkor, amikor gondosan készül ünnepi prédikációjára, nem hanyagolva el a hétköznapi szentbeszédek sem,

a hitoktatás során az iskolákban és felsőoktatási intézményekben és főleg az által az íratlan könyv által, amely saját élete. Nem úgy tanít, mint aki rákényszeríti másokra saját igazságát, hanem alázatosan és annak a személynek a biztos örömeivel, aki találkozott az Igazsággal, amely magához ragadta és átalakította, tehát nem tehet mást, mint hogy másoknak továbbadja azt. A papságot senki sem önmagától választja. A papság válasz az Úr hívására, akarataira, amellyel a pap kifejezi, hogy nem személyes igazsága, hanem az Úr igazságának hirdetője és tanítója lesz.”

Keresztúti ájtatosság a Miród-forrásnál

Takó Gábor / Martinus

Kemestaródfán ún. csonkamisével kezdődött és keresztúti ájtatossággal folytatódott a nagypénteki program. Rövid ima után a Cséve Jenő egyházközségi elnök által vitt kereszt mögé felsorakozva indult el a menet a Miród-forráshoz vezető keresztúton Dr. Stíft Zoltán atya vezetésével. A zarándokok a keresztelnél megállva emlékeztek Jézus szenvedésének állomásaira. A stációknál a csákánydoroszlói egyházközség hívei olvasták fel az olvasmányokat és az evangéliumokat, majd közösen gyertyagyújtással és imával emlékeztek Jézus halálára.

Határjáró keresztút Becsehelyen

Simonné Benkő Edit / Martinus

16 km-es utat tettünk meg április 2-án, nagypénteken, hogy lélekben végigjárjuk Krisztussal a keresztutat, amelyet hazánk lelki megújulásáért és papi hivatásokért ajánlottuk fel. Utunk során imával, rózsafüzérrel, imádságos énekekkel gondoskodtunk arról, hogy gondolataink a Megváltónál legyenek. Az úmenti stációknál Kirner Zoltán esperesplébánostól hallhattunk elmélkedéseket. Keresztutunkat a becsehelyi templom kertjében, II. János Pál pápa mellszobrát körülállva, imádsággal fejeztük be.

Keresztmegáldás Szentlislón

Kiss Ágnes / Martinus

A sőjtöri plébániához tartozó Szentlislón április 4-én, a húsvéti szentmisét megelőzően keresztmegáldásra gyűltek össze a település lakói. A templom előtti téren Sághegyi Gellért plébános megáldotta az évtizedek óta romos állapotban lévő keresztet, amit a közelmúltban az önkormányzat újítottatott fel, s helyeztetett át méltó helyére, a templom előtti térre. A hívek örömét tovább fokozta az is, hogy díszkivilágítást kapott templomuk, amelynek bejáratánál immár akadálymentes feljáró is segíti a könnyebb bejutást.

Püspöki szentmise Urunk feltámadásának ünnepén

Németh Csaba / Martinus

Krisztus feltámadása keresztény hitünk alapja és reményünk záloga. Ez az ünnep az Egyház liturgikus életének csúcspontja. Ahogy Szent Pál megfogalmazta, ha Krisztus nem támadt fel, mit ér a ti hitetek? Krisztus azonban feltámadt, s ez keresztény életünk meghatározó eseménye lett. Ezt ünnepelte a hívek közössége április 4-én, húsvétvasárnap a 10 órakor kezdődő püspöki szentmisében, amelyet Dr. Veres András megyéspüspök mutatott be Székesegyházban. Az ünnep fényét a Werner Kórus előadása emelte Dr. Pem László irányítása mellett.

II. János Pál pápára emlékeznek Körmenden

Bedőcs Gyula / Martinus

II. János Pál pápára emlékeznek születésének 90., halának 5. évfordulóján a Batthyány-kastély Sala Terrena kiállítótermében. A kiállítás anyagát Steindl Rezső és Dr. Gyürki László pápai prelátus gyűjtötték össze. Németh Zoltán plébános az április 7-i megnyitón elmondta, hogy a kiállított képek, bélyegek segítségével a Szentatya gazdag földi pályafutásának csak egy-egy eseményét tudják bemutatni, hiszen nehéz volna egy kiállítás keretében a lengyelországi Wadowicétől Rómáig tartó sűrű élet-pályája minden szakaszát felidézni.

A Feltámadási menet Kőszegen

Nagylaki András / Martinus

Dr. Veres András megyéspüspök áldásával több mint százan indultunk útnak a Feltámadási menet szárnyas kereszttel április 9-én a Székesegyház előtt, hogy gyalogosan tegyük meg a Kőszegre vezető, 30 km-es távot. A gencsapáti Szentkútnál Bodorkós Ferenc polgármester és Molnár Szabolcs plébános kötött egy-egy szalagot a keresztre, majd több települést érintve megérkeztünk Kőszegre. A város képviselői a Jézus Szíve-templom előtti téren átvették a zarándokkeresztet, azután pedig felkötötték rá a város és a megye szalagjait.

Az egyházmegyei rajzpályázat eredményhirdetése

Salamon Viktória / Martinus

A Papság évéhez kapcsolódó, Egyházmegye által kiírt képzőművészeti pályázat célja az volt, hogy a gyerekek úgy mutassák be az atyák életét, feladatait, ahogyan ők látják. A beérkezett mintegy 250 munkából – rajzok, festmények, fotók, plakátok, kerámiák és egy templom-makett – a bírálók 150 alkotást emeltek ki díjazásra illetve kiállításra, amit Dr. Veres András megyéspüspök nyitott meg április 9-én. A pályázatokat Pék Cipriánné, a vizuális nevelés volt megyei szakfelügyelője és Rasperger József művész-tanár bírálta.

Jegysek napja Kőszegen

Pászner Gábor / Martinus

Az idén házasságra készülő jegyespárok első összejövetelét április 10-én tartottuk a kőszegi Brenner János Közösségi Házban. Ez alkalommal a korábbi évektől eltérően megpróbáltunk az egyéni felkészítéstől a csoportos készület felé fordulni. A vidám bemutatkozó kört követően a 12 jegyespár oldott hangulatban hallgatta Szakál Szilárd atya előadását a tíz parancsolatról, illetve az Egyház öt parancsolatáról. A teológiai alapozást csoportbeszélgetések követték önismeret és társismeret, valamint kommunikáció és konfliktuskezelés témákban.

Horváth József atya köszöntése

Fodor István / Martinus

Horváth József pápai prelátust, József atyát köszöntöttük 75. születésnapja alkalmából április 11-én a Martineum Felnőttképző Akadémia nagytermében. A Szent Kereszt Lelkészség hívei népdalzsoltárral, csellómuzsikával és szavalattal köszöntötték az ünnepeltet. A Kolping család nevében elhangzott verset követően Dr. Cholnoky Péter mondott köszöntő beszédet, méltatva József atya 30 éves, Kálvária-templomban végzett munkásságát, József atya pedig megköszönte a hívek eddigi munkájához nyújtott támogatását.

Új egyházközségi képviselőtestület Kőszegen

Busa Tamás / Martinus

A kőszegi Jézus Szíve Plébánia képviselőtestületének februárban megválasztott tagjai és póttagjai április 13-án mutatkoztak be és tettek ünnepélyes ígéretet arra, hogy az Egyház apostoli célját és az egyházközség jogos érdekeit fogják képviselni. Az eskü elhangzása után Harangozó Vilmos esperesplébános megköszönte az új képviselőtestület tagjainak, hogy elvállalták ezt a felelősségteljes megbízatást, és kifejezte reményét, hogy az egyházközség érdekében végzendő közös munka Isten országát fogja építeni.

Az egyházmegyei hittanverseny döntője

Németh Erika SSS / Martinus

Az egyházmegyei hittanverseny döntője a Martineum Felnőttképző Akadémián került megrendezésre április 17-én. Az idei megmérettetés témái a következők voltak: Vianney Szent János, Kalazanci Szent József, Néri Szent Fülöp és Bosco Szent János élete, életpéldája, valamint liturgikus és szentségekkel kapcsolatos ismeretek, szentírásasznalet. Az eredményhirdetésen Dr. Veres András megyéspüspök a megszerzett ismeretek megélésére és megvallására buzdította a résztvevőket, majd átadta a helyezést elért tanulók jutalmát.

Pinka menti kórusok találkozója

Várhelyi Tamás / Martinus

A szentpéterfai plébániához tartozó falvak énekkarainak közös kórustalálkozóját április 18-án Pornóapátiban tartották. A Pinka menti nemzetiségi falvak, Felsőcsatár, Horvátlövő, Narda, Pornóapáti, Szentpéterfa és Vaskeresztes kórusai német, horvát, magyar és latin nyelvű egyházi énekeket szólaltattak meg. A műsor harangszóval kezdődött – a pornóapáti templomban található ugyanis az ország legrégebbi, 1464-ben készített és ma is működő harangja –, majd a Pornóapáti Vegyeskar köszöntötte a megjelent kórusokat és a híveket.

A megyéspüspök szentbeszéde a nagycsütörtöki olajszentelési szentmisén

Nagycsütörtökön az olajszentelési szentmisén Dr. Veres András megyéspüspök meghatározó tanítást adott az elmúlt hetekben a katolikus lelkipásztorokat ért szervezett támadással kapcsolatban. A homíliát annak rendkívüli jelentősége miatt az alábbiakban teljes terjedelmében közöljük.

Excellenciás Püspök Atya! Főtisztelendő Paptestvérek! Krisztusban Kedves Testvérek!

Nagycsütörtök megkülönböztetett nap a liturgikus évben. Két fontos jézusi alapításra emlékezik ma az Egyház. Az esti szentmisében megfelelő ünnepélyességgel inkább az Oltáriszentség alapítására emlékezünk, most pedig e délelőtti órában a Krisztus által alapított papságért adunk hálát Istennek. Ebben a szentmisében áldjuk meg a szent olajokat is, amelyeket Egyházmegegyénk papsága az elkövetkező évben a szentségek ünneplésénél használni fog. Mindkét cél elegendő okot ad arra, hogy megfelelő hangsúlyt adjunk ennek a délelőttnek, amelyet az egész Egyházmegye ünnepeként ültünk meg. Bár sokan munkájuk miatt akadályoztatva vannak abban, hogy itt ünnepelhesse velünk, de hála Istennek, sok plébánia képviselteti magát ezen a szentmisén, legalább a ministránsai által.

Szeretném, ha ebben az elmélkedésben hangsúlyosan a papságról való megemlékezés kerülne előtérbe. Több oka is van ennek:

- az első ok: Szentatyánk, XVI. Benedek pápa ebben az esztendőben a papságért való imádságot adta feladatul az egész Egyháznak;
- a második ok: bár mindig kell imádkoznunk új papi és szerzetesi hivatásokért, napjaink súlyos paphiánya még sürgetőbbé teszi e könyörgés végzését;
- a harmadik ok: azért szeretném figyelmüket a papság felé fordítani ebben a szentmisében, mert az utóbbi hetekben összehangolt támadás indult a sajtóban az Egyház, s azon belül a papság ellen.

Ne engedjük, hogy aljas szándékkal elrontsák az ünnepeinket! Várható volt, hogy ebben az évben a gonosz különös módon fog fellépni a papsággal szemben. Amikor a Szentatya meghirdette a Papság évét, azonnal sejteni lehetett, hogy súlyos támadásoknak leszünk kitéve. Nagyszerű gondolat volt a Szentatya részéről meghirdetni ezt a programot, de úgy látszik, a gonosz is ezen a területen összpontosítja támadásait. Nem meglepő módon, az Egyház ellenségeit ebben a szándékában csatasorba tudja állítani.

Mi történik?

Az utóbbi hetekben másról sem hallunk, másról sem olvasunk, mint a papok részéről elkövetett pedofil bün-

tettekről. Úgy állítva be mindezt, mintha ez sajátosan papi bűn lenne. Azok a vélemények elszigeteltek, valószínűleg tudatosan elhallgatottak maradnak, amelyek szakértői szinten foglalkoznak az ügygel. A szakemberek véleményéből egyértelműen kiderül, hogy a gyermekek ellen elkövetett szexuális- és fizikai visszaélések döntő része, egyes vélemények szerint a 4/5-e, a családban történik mostohák és élettársak, de sajnos nemegyszer, a vér szerinti szülők részéről is. A maradék, az esetek 1/5-e pedig a családon kívül történik, de zömében ezeket sem egyháziak követik el. Félreértés ne essék, minden egyes eset súlyos bűn, az egyháziak által elkövetett esetek pedig minősítetten súlyos bűnöknek számítanak. De azt felháborítóan tartom, hogy csak ezekkel, az egészhez viszonyítva kevés számú, esetekkel foglalkoznak a médiában, s mindezt úgy állítva be, mintha ezek jellemzően egyháziak által elkövetett bűnök lennének. Vajon miért nem foglalkoznak a többi esettel is? Miért nem vizsgálják e bűncselekmények kiváltó okait? Lám ez lett a szexuális forradalom és szabadosság eredménye! Vannak, akik egyenesen a gyermekekre és fiatalokra mért globális csapásról beszélnek ezen cselekedetek kapcsán. Arról ugyanis, hogy íme, a házassá-

gok és a családok felbomlásának az áldozatai valóban a gyermekek lettek. Az pedig, hogy ennek ürügyén XVI. Benedek pápa és az egész Egyház ellen támadás indult, mondván, nem foglalkoznak az ügyekkel súlyuknak megfelelően, egyenesen visszautasítandó. Hiszen látszik, hogy egyedül az Egyház néz szembe ezekkel a bűnökkel, amely szembenézés biztosan javára fog válni. Talán közülünk is sokan felteszik a kérdést, ugyan miért foglalkozik a Szentatya ennyit ezzel a láthatóan az Egyházat lejártni akaró akcióval? Erről eszembe jut egy emlék, amikor a kilencvenes évek vége felé II. János Pál pápa immár a sokadik bocsánatkérés után Brazíliába utazott, a repülőgépen sajtótájékoztatót tartott. Az egyik újságíró megkérdezte, mi az oka annak, hogy a Szentatya már sokadszor kért bocsánatot az Egyház tagjai által a történelem során elkövetett bűnökért, de a Katolikus Egyháztól még senki sem kért bocsánatot az elene elkövetett bűnökért. Erre a Szentatya egyszerűen széttárta a karját, és csak ennyit mondott: „*Úgy látszik, erre csak mi vagyunk képesek.*” Igen! Mert az Egyház elég erős ahhoz, hogy a gyengeségeivel is szembe merjen nézni.

Krisztusban kedves Testvérek!

Az Egyház egyszerre szent és bűnös. Isten Fia, Jézus Krisztus, aki egyedül volt bűn nélkül közöttünk, létezésére, vagyis büntelen életre hívott meg bennünket. Ő maga, bár nem követett el bűnt, bűnné lett értünk, vagyis magára vette bűneinket, hogy megszabadítson minket a bűntől. Ennek ellenére az Egyház tagjaiban az létezés nem mutatkozik meg mindig szembetűnő módon. Vannak, akik létezésükkel megdicsőítik Istent, de vannak sajnos olyanok is, akik eltorzítják az Egyház szent arcvonásait. Mindnyájan csak törekszünk az létezésre, de még sok küzdelmet kell vállalnunk a bűn elleni harcban. Akár papról, akár világi hívőről legyen is szó, az létezés mindnyájunk számára csak elérendő cél.

Ezért ebben az esztendőben különösen is imádkozunk papjainkért, hogy szentül éljenek, és kitartóan, bátran törekedjenek az létezésre. Mindnyájan tudjuk, papok és hívők egyaránt, hogy a bűnös pap is érvényesen részesít a szentségekben, de joggal várjuk el papjainktól, hogy a kegyelem állapotában végezzék megszentelő szolgálatukat, mert így szubjektíve gyümölcsözőbb lesz a munkájuk. Nem szabad, hogy életvitelük ne egyezzen kimondott szavukkal. Nagy áldás minden közösségnek a szentéletű pap. Ezért imádkozzunk kitartóan papjaink megszentelődéséért!

A krisztusi hitben való összefogásra van szükség ahhoz, hogy a megszentelők és a megszenteltek is, egymást támogatva, növekedjenek az létezésben. Sze-

retettel, de határozottan lépünk fel minden bűn ellen, amely akár az egyén, akár a közösség életében üti fel a fejét, mert ezzel szolgáljuk leginkább Krisztus ügyét, az üdvösséget. Viszont vigyázzunk, mert egyedül az Úr ítélhet felettünk, aki a szívek és vesék vizsgálója, aki előtt semmi sincs elrejtve, s aki irgalmas szeretetével be tud gyógyítani minden bűn ütötte sebet.

Kedves Paptestvérek!

Izajás próféta abból merített erőt magának szolgálata végzéséhez, hogy tudta, az Úr Lelke nyugszik rajta, mert az Úr keze kente fel (vö. Iz 61,1). Ne féljünk ezektől a minket ért támadásoktól, de vigyázzunk, okot se adjunk a támadásra! A Lélek erejében mondjunk ellent a bűnnek, és legyünk erősek a meggyőződésben, hogy az Úrnak gondja van az ártatlanokra.

Felhőtlen örömmel, éljünk boldogan hivatásunkban! Milyen Szűz Mária, mi is kegyelmet találtunk Istennél. Kiválasztott, kitüntetett bennünket szeretetével, hogy az ő nevében, az ő erejével szolgáljuk az emberek legnagyobb javát, az üdvösséget. Gyengeségünk tudatában, végezzük hűségesen szolgálatunkat! A próféta is buzdít minket: „*Benneteket az Úr papjainak hívnak, és így neveznek: Istenünk szolgálói*” (Iz 61,6). Mekkora kitüntetés, mekkora ajándék ez, nekünk személy szerint is, de Isten hívő népének is. Sőt, a Szentatya, XVI. Benedek pápa szavai szerint a pap áldás, nemcsak a hívő népnek, hanem az egész emberiségnek is, éppen szolgálata által.

Kedves Fialatok, kedves Fiúk!

Láthatjátok, küzdelmes pálya a papi és a szerzetesi hivatás, sokszor támadásoknak is ki van téve a bűnei, gyengeségei miatt, de nemegyszer ártatlanul is. Bátorság, kitartás, hűség, erő kell hozzá, amit meg is kap Istentől az, akit ő meghív e sajátos szolgálatra. Ha úgy érzitek, titeket is papnak, szerzetesnek hív Isten, ne vonakodjatok, ne féljete követni a hívást, mert aki meghív, az erőssé, állhatatossá tesz titeket is. Jeremiás prófétánál olvashatjuk a bátorítást: „*Harcolni fognak ellened, de nem győznek le, mert veled vagyok, hogy megmentselek és megszabadítsalak, – mondja az Úr*” (Jer 15,20).

Kedves ünneplő Testvéreim!

Ez ünnepi órában adjunk hálát Istennek, hogy ma is ad papokat életünk megszentelésére, a szentségek nyújtására, a szentmise bemutatására! Fogadjuk őket testvérként, akiket Isten ajándékoz nekünk, álljunk mellettük, ha gondokkal küzdenek. Segítsük őket munkájukban, hogy Isten népe növekedjék számban és erősödjön hitben.

Szűz Mária, égi Édesanyánk, segítsd Fiad Egyházát e földi zarándokúton! Ámen!

A Szentlélek teológiájának biblikus alapjai

Dr. Koltai Jenő

A Szentírás alapján elég sokat tudunk a teremtő Atyáról és a megváltó Fiúról. A Szentlélek működése azonban háttérben marad. Ezért is szokták őt „*rejtőző istenség*”-nek nevezni. Most, pünkösd havában nézzük át – nagy vonalakban – a rá vonatkozó szentírási helyeket.

Az Ószövetség beszél Isten lelkéről (Ruah), aki azonban nem személy, hanem az ő ereje, karja, szava. Mivel a szent Istenhez tartozik, azért az is „*szent*”. Az Ószövetség talán legismertebb erre vonatkozó helyei az Iz 7: a Szűz fogan és fiút szül, ami beteljesedik az angyali köszöntéskor, és az Iz 11: az Úr lelke tölti el a Messiást, ezt Jézus a názáreti zsinagógában magára alkalmazza.

Az Újszövetségben a Szentlélek már, mint személy jelenik meg és működik. Ott van Jézus fogantatásakor, megkeresztelkedésekor, amiről mind a négy evangélista beszámol. Főleg Lukács hangsúlyozza Jézus működésében a Szentlélek szerepét. Ő vezeti ki a pusztába, ő vezeti Galileába, a Golgotára, hogy életáldozata a világ élete legyen.

Jézus nyilvános működésekor az Atyához fűződő viszonyát tisztázta: Ő és az Atya egy. A megváltás művét már a Szentlélek folytatja. Ezért van róla viszonylag kevés szó Jézus tanításában. De erre előkészíti tanítványait. A Jn 7-ben, mint élő vízforrásról beszél a Lélekről, Jézus nagy búcsúbeszédében pedig a Lélek, mint Vigasztaló jelenik meg.

Jézus mennybemeneteli nagy parancsát és a keresztelési liturgikus szöveget ismerjük, valamint a pünkösd történetét is. János evangéliumában pünkösd a húsvéti események megkoronázása lesz. Jézus húsvét vasárnap este megjelenik a tanítványoknak, húsvéti üzenete a béke, ajándéka pedig a benne való öröm. Márpedig a Gal 5,22 szerint a béke és az öröm a Lélek gyümölcsei.

Szent Pál a reménység embere. Ennek az a valós alapja, hogy Krisztusban megismertük Isten szeretetét, a Szentlélek kiáradása által. A római levél egész 8. fejezetében Pál apostol a Krisztusban való megszentelődésünket tárgyalja, amiben a Lélek vezeti az Egyházat, egészen a végső beteljesedésig. A Szentlélek a kinyilatkoztató erő, aki azonban nem megbéklyóz, hanem Isten

fiainak szabadságát adja. A Lélek osztja szét különböző adományait az egész misztikus test javára.

Szent Péter és Szent János első levelében is van utalás a Szentlélek működésére.

Az újszövetségi Szentírás alapján az egyházatyák kidolgozzák a Szentlélek teológiáját, mindenekelőtt származását. Különbséget tesznek az Ige (Logosz) Atyától való örök születése és Szentlélek (Pneuma) örök származása között. Az Atya öröktől fogva kimondja önmagát az Igében, és örök szeretettel tekint a Fiúra, amit a Fiú viszonz. Ez a harmadik isteni személyben, a Szentlélekben ölt testet. Tehát ő az Atyának és a Fiúnak is a Lelke, az Atyától a Fiú által származik.

Ez a belső, titokzatos szeretet a világ üdvösségének is mozgató motorja. Az Egyház kezdettől fogva vallja, hogy egy Isten cselekszik, mégis a teremtést az Atyának, a megváltást a Fiúnak, a megszentelés művét a hét ajándék által a Szentléleknek tulajdonítja. A belső viszonyosság az isteni lényeg egységét garantálja.

Az egyházatyák tanítását a zsinatok szentesítették. Már a niceai zsinat (325) kimondta, hogy a Szentlélek külön személy. Atanáz püspök a hitvallásában (Quicumque) megkülönbözteti a Fiú születését és a Szentlélek származását. A nyugati – latin – Egyházban a toledói zsinat (447)

óta általános a hitvallás szövege: az Atyától és a Fiútól származik. Az ortodox teológia viszont a niceai hitvallás szövegére hivatkozva így fogalmaz: az Atyától a Fiú által származik.

A Szentléleknek a teológia hármas működést tulajdonít. Az első Jézus életének a megszentelése. A második az Egyházban a szentségek ereje, főleg a kereszteléskor, a bűnbocsánat szentségében, a bérmláskor és a papszenteléskor. A harmadik pedig karizmatikus ereje a próféták és a Szentírás sugalmazásában, valamint annak tévedhetetlen tanításában. Már négyszer megcsodálhattam a Szent Péter-bazilika apszisában a Szentlélek képét. Ott alatta szinte fizikailag is megérzi az ember az ő közelségét, szeretetét és erejét.

Az idei pünkösdkor is jöjj el közénk te, vigasztaló és örömet, reményt adó Lélek!

Csúcs és Forrás

Az eucharisztikus ima 2.

Kürnyek Róbert

Az eucharisztikus ima főbb elemeit a Római Miskönyv szavaival így különböztethetjük meg:

a) Hálaadás: ezt kiváltképp a prefáció fejezi ki. Benne a pap az egész szent nép nevében dicsőíti az Atyaistent, és hálát ad neki az üdvtörténet egész művéért, vagy az üdvösség egyik misztériumáért.

b) Akklamáció: ebben az egész közösség csatlakozva az égi seregekhez éneklí vagy mondja: *Szent vagy*. Ezt az akklamációt, amely magának az eucharisztikus imádságnak a része, a pappal együtt az egész nép mondja.

c) Lélekhívás (epiclesis): benne az Egyház külön fohászokkal esedezik Isten erejéért, hogy az emberektől felajánlott adományok átváltozzanak, azaz legyenek Krisztus testvére és vére; a szeplőtelen áldozati adomány pedig legyen üdvössége azoknak, akik azt a szent-áldozásban magukhoz véve abban részesülnek.

d) Az Eucharisztia szerzésének elbeszélése és a konsekráció: Krisztus szavával és cselekedetével beteljesül az áldozat, amelyet Krisztus az utolsó vacsorán rendelt, midőn testét és vérét a kenyér és a bor színe alatt áldozatul felajánlotta, ételül és italul apostolainak adta, és parancsba hagyta meg nekik, hogy ezt a misztériumot állandósítsák.

e) Megemlékezés (anamnesis): ezáltal – teljesítve az apostolokon keresztül kapott krisztusi parancsot – az Egyház megemlékezik magáról Krisztusról, különösen is felidézve áldott szenvedését, dicsőséges feltámadását és mennybemenetelét.

f) Felajánlás: a megemlékezés keretében az Egyház, főleg az itt és most egybegyűlt Egyház, felajánlja a Szentlélekben az Atyának a szeplőtelen áldozatot. Ámde az Egyháznak az is szándéka, hogy a hívek ne csak a szeplőtelen áldozatot ajánlják fel, hanem önmaguk felajánlását is tanulják meg; és Krisztus, a közvetítő által napról napra egyre jobban egyesüljenek Istennel és egymással, hogy végül Isten legyen minden mindenben.

g) Közbenjáró imák: ezek által jut kifejezésre, hogy az Eucharisziát az egész: mind az égi, mind a földi egyházzal való közösségben ünnepeljük, és hogy az áldozat bemutatása az egész Egyházért történik, összes élő és elhunyt tagjaiért, akik meghívást kaptak a megváltásban való részesedésre és a Krisztus teste és vére árán szerzett üdvösségre.

h) Záródicsőítés (doxológia): ez Isten dicsőítését fejezi ki; a nép *Amen* felelete erősíti meg és fejezi be. (RMÁR 79.)

Szabadság, ami felemel

Marx Anna

Jézus! Akit te megszabadítasz, az valóban szabad lesz (vö. Jn 8,36). Nagyon vágyom a valódi szabadságra, szabadíts meg engem!

Hadd legyek olyan szabad, mint Édesanyád: a legnyomasztóbb helyzetben, amikor az élete fenekestül felfordult, amikor azt gondolták, mellébeszél az anyagi üdvözletről és senki nem hitt neki, ő bízott benned és igent mondott. Akart téged, büszke volt rád. Amikor mások úgy látták, kudarcot vallottál, egész tömeg gyalázott és nézte végig a kivégzést, ő minden csalódottsága ellenére végig kitartott melletted. Mert hitt benned. Amikor a sírban feküdtél, ő a kiábrándult és kétségbeesett apostolokkal maradt. Velük várakozott. Rád, meg akit küldesz, a Vigasztalóra. Jóban-rosszban hűséges és szabad maradt.

A bizalom szabadság. Az önbizalomtól lehetek önmagam, állom meg a helyem. A bizalom minden egészséges kapcsolat alapja is. A másik emberbe vetett bizalom mindkettőnket felfelé emel, összekapcsol egymással és veled. Csakis a beléd vetett bizalmon keresztül juthatok el arra a szabadságra, amire vágyom. Ne engedd, hogy a csalódástól való félelmem megállítson! Hadd bízzak jól benned!

II. János Pál, a fiatalok pápája

Pados Katalin

Idén április 2-án emlékeztünk meg II. János Pál pápa 5. égi születésnapjáról. Ő olyan személyiség volt, aki minden ember szívét megérintette – mindenkiel szót tudott érteni. Leginkább talán a fiatalokkal találta meg a közös hangot – mert nem felejtette el, milyen fiatalnak lenni!

Szerinte „a fiatalság nem egy átmeneti kor, nem csupán egy életszakasz, hanem a kegyelem által a személyiség kialakítására adott idő...egyben pedig a közösségi emberré válás időszaka.” – írja Parati semper kezdetű levelében. Az ő szavai is rámutatnak annak fontosságára, hogy keresnünk kell a saját és közösségi utunkat; ezáltal bontakozhatunk ki egymás és az Egyház javára.

Lángra gyúlni

Papp Eszter

Ami Urunk Jézus Krisztus feltámadása után az ötvenedik napon ünnepeljük a Szentlélek eljövételét. Az apostolok összegyűltek, és Máriával együtt várták a Vigasztaló eljövételét. Örömteli reménykedéssel volt tele ez a várakozás. Ugyanez a remény él a fiatalok lelkében minden tavasszal, hiszen a bérmálások ideje a Katolikus Egyházban sok helyen pünkösdi ünnepének környékén van.

Az apostolok emlékeztek Jézus szavaira, aki olyan Lelket ígért nekik, aki az Igazság Lelke és az Atyától ered (Jn 15,26). Az apostolok bánata már örömmé fordul, de nem mondható, hogy „szerelmesek”. Várakozva, vágyakozva készülnek a Lélek fogadására. Egy kicsit belefásulva a jézusi megbízatásba („Menjetelek tehát és tegyetek tanítvánnyá minden népet!” Mt 28,19) sok kérdés fogalmazódik meg bennük: „Mi jöhet még ezután? Vajon

A Jubileumi Szentév ünnepélyes lezárásakor, 2001 vízkeresztjén a pápa a fiatalok felelősségének fontosságát is hangsúlyozta: „Ti fogjátok majd felnőtt keresztényként alakítani a harmadik évezredet. Óriási felelősség ez! Ti lesztek akkor a felnőttek, akik családot alapítanak, vagy a szerzetesi hivatást választják, vagy más módon vállaltok küldetést az Egyházban, Isten és az embertársak szolgálatában...Úgy tekintetek rá, hogy szívem tele van reménységgel. Szemetekben és fiatal arcotokon már fel tudom fedezni a következő Szentév meghatározó eseményeit. Várom és imádkozom értetek...Tartsátok magasra és fényesen ragyogva a hit lámpáját...ezzel a fényvel világítsátok meg az élet útját, gyújtsátok lángra a világot a szeretet által.”

II. János Pál pápa a magyar ifjúságnak ezt mondta 1991-es látogatásakor: „Ti vagytok a magyar egyház élő reménysége, hazátok ígéretes tavasza. Isten szeret benneteket, mert ő maga is fiatal, egészen különös módon fiatal. Talán furcsának hangzik ez a kijelentés, hiszen hozzá vagyunk szokva, hogy „aggastyánnak” képzeljük el őt... Mégis, Isten fiatal, mert az öröklet jelenében él, szeretetének csodálatos lendületében...”

A Szentatya tekintete sokszor fordult a fiatalok felé, akikkel péteri szolgálata kezdetétől fogva kiváltságos párbeszédet alakított ki. Első Úrangyala imádsága végén külön köszöntéssel fordult hozzájuk, hozzánk: „Ti vagytok a világ jövője, ti vagytok az Egyház reménysége, ti vagytok az én reménységem”.

Adja Isten, hogy valóban így legyen, próbáljunk azzá válni!

menni fog? Alkalmas vagyok én erre?” És az ötvenedik napon eljön a várva várt! A Szentlélek, az Egyház fiatalos lelkülete felrázza őket. Pünkösdkor a Lélek valamiképpen bekapcsol minket is, mint akkor, az ötvenedik napon; megnyomja a „RESET” gombot, és újraindítja a lefagyott rendszert.

Készenlétünk és vágyaink arányában kiárad a Lélek, a bérmálásban megkapjuk az Ő erejét és ajándékait. Olyan ajándékok ezek, amelyek nem keltik fel azonnal a figyelmet, de észrevétlenül átalakítják a szívünket. Az ajándék kicsomagolásra vár, és arra, hogy használd, továbbadd. Nem lehetsz többé közömbös: egy szerelmes szemével kell figyelned és látnod a világot. Ha nincs ellenállás, az Úr átalakítja a szívedet Szentlelke által. Örök pünkösdre van szükségünk, hogy mindig tűz égjen a szívünkben. Ha készen állsz rá testben és lélekben is, Jézus a Lélek által meggyújtja a gyújtózsínort. Amíg még csak megkeresztelték, az Egyház „csapatában” a rajtnál várakoztál. A bérmálással eldördül a rajtpisztoly. Tied a pálya!

„Találj magadra bennem, Uram, hogy létezzem, mielőtt leszáll az alkony.”

(Pálos Rozita: Fohász)

Szent Gianna Beretta Molla, a hős édesanya

Salamon Viktória

Magentában született, a család tizedik gyermekeként. Keresztény neveltetést kapott. 1928. április 4-én lett elsőáldozó, ekkor még csak 5 éves volt.

Mivel testvérei közül hárman is döntöttek a papi illetve szerzetesi hivatás mellett, ő is sokat gondolkodott és imádkozott, kérte Isten tanácsát, milyen életutat válasszon.

Lelki-szellemi fejlődésében nagy szerepet játszott az, hogy részt vett a Katolikus Akció (Actio Catholica) nevű mozgalomban. Gianna életvidám fiatal lány volt, lelkes hegymászó. Szeretett síelni, zongorázni, koncertekre járni.

A Milánói Egyetem orvostudományi karán tanult, majd tanulmányait Paviában fejezte be. 1949. november 30-án diplomázott. 1950-ben Meseroban orvosi ambulanciát nyitott. 1952-ben gyermekorvosnak képezte magát. Az orvosi munkáját nem munkának, hanem misszióknak tekintette.

„Legyünk szívvelhesek a betegekkel, gondoljunk arra, hogy ők a testvéreink, és legyünk finoman érzékenyek.”

1955-ben férjhez ment Pietro Molla mérnökhöz. Három gyermekük volt már, amikor a doktornő 1961-ben újra gyermeket várt. Ekkor egy diagnózis előrehaladott méhrákot állapított meg nála. Ő viszont elutasította azt a műtétet, ami az élete megmentéséhez, de egyben a magzata halálához vezetett volna. Gianna ezt mondta: „Ha döntenetek kell a gyermekem és köztem, a gyermekemet választjátok!” 1962. április 21-én megszületett a negyedik gyermek: Gianna Emanuela. Április 28-án az édesanyját hazavitték a kórházból, ahogy azt kívánta. Szerettei között halt meg.

Halála után egy évvel így nyilatkozott róla VI. Pál pápa: „Megható és megrázó az élete. Krisztus melletti hűséges tanúságtétel. Életpéldája, szeretete, önfeláldozása mind-mind az Úr szolgálatába zajlott.”

II. János Pál pápa 1994-ben boldoggá, majd 2004-ben szentté avatta: Gianna Beretta Molla az édesanya és orvosnő a legnagyobbat áldozta fel az életért: a saját életét.

1922 – 1962

Májusi litánia

Salamon Viktória

Május a Boldogságos Szűz Mária hónapja. Esténként a templomainkban litániát imádkozunk a Szent Szűzről, a Szent Szűzhöz. A litánia kifejezés a görög litaneuo, könyörgők jelentésű szóból származik. Térdeltél-e már a májusi oltár előtt, hallgatva és figyelve a litánia fohászaira?

Ez olyan imádság, amelyben különlegesen szép, a Szentírásban gyökeröző neveken szólítjuk meg Máriát, így kérjük, hogy imádkozzon értünk.

A májusi litánián az ún. Loretói litániát szokás imádkozni. Loreto olaszországi Mária-kegyhely. Az ott élő szerzetesnővérek állították össze ezt az imádságot a Szent Szűz köszöntésére, s már az 1500-as évek végén rendszeresen imádkozták.

Május Királynője, a Boldogságos Szűz Mária minden gyermekét, a kicsiket és a nagyokat egyaránt várja ezekre az esti áhítatokra. Téged is hív. Itt az alkalom, hogy megismerd a Loretói litániát és imádkozd. A felnőtt hívekkel együtt szólítsd meg Égi Édesanyánkat azokon a szép neveken, amelyek egyedülállóak és senki másra nem illenek.

„Tiszteletendő Szűz, Dicsérendő Szűz, Nagybatalmú Szűz, Irgalmas Szűz, Hűséges Szűz, Igazság tükré, Bölcsesség széke, Örömünk oka, könnyörögj érettünk!”

Gróf Batthyány Ödön: Édesanyám

Nincsen arra szó édes jó anyám,
Mi kifejezné, mit érez szívem,
Csak angyalok szent karával zenghetem:
Anyám, te vagy a legdrágább nekem!

Felém ragyogott a világnak szépsége,
Hogy elkábítsa tágra nyílt szemem,
De ha kérdeztek, mindig azt feleltem:
Anyám, te vagy a legdrágább nekem!

De a szó gyöngé, halvány, kicsi fény,
Nem lobogó láng, inkább sejtelem,
Dallal, csak dalban zengheti a lélek:
Anyám, te vagy a legdrágább nekem.

70 éves a szombathelyi KIOE csoport

Fodor István

Ez év május 15-én kettős ünnepre készülnek a szombathelyi KIOE csoport tagjai, ugyanis 1920-ban, tehát 90 évvel ezelőtt indította P. Elsasser Gyula SJ a Rerum Novarum szellemében a munkás fiatalokkal foglalkozó mozgalmát, a Katolikus Iparos és Munkásifjak Országos Egyesületét. Ehhez csatlakozott 1940-ben, 70 évvel ezelőtt a Dr. Göndöcs László főplébániai káplán által szervezett szombathelyi csoport, mint az Egyházmegye KIOE szervezete.

Akik Isten kegyelméből megértük ezt a nevezetes dátumot, meghatottan gondolunk a kezdetekre. Elindult városunkban egy nem szokványos kezdeményezés. Göndöcs atya vezetésével huszonöt inasgyerek kapott otthont a Hollán Ernő utca 4. szám alatt található házban Badics József autószerelő, világi vezető irányításával. Az akkori huszonötéből ma már csak néhányan élnek. Közben Göndöcs atyát más beosztásba helyezték, és Pintér László hitoktató kapott megbízást Grósz József püspök úrtól a csoport vezetésére. Ekkor nőtt fel egy karizmatikus világi vezető, Pék Károly, akkori kereskedősegéd, aki a háborúban elesett Badics József helyett vette át a csoport vezetését. Eközben került be a második generáció. Ők lettek a mi nevelőink. A KIOE-ban az volt a rend, hogy az idősebbek foglalkoztak az újonnan jöttekkel. Pintér atya szép időszaka után helyét a fiatal Hosszú József káplán vette át, akit nagyon hamar a szívünkbe zártunk. Zalai származású volt, ipariskolában is tanított, ismerte a fiatalok problémáját. Az ő idejében került be 1945-ben a legnépesebb, harmadik generáció. Ha változott is a lelki vezető, megmaradt Pék Károly, aki ténylegesen kezébe vette sorsunkat. Mindenkihez volt egy-egy jó szava, pontosan megfogalmazott kérdése, és annak a kék szempárnak nem lehetett hazudni. A vidám pillanatoknak – mint például a kisseminaristákkal lejátszott felejthetetlen futballmeccsek –, valamint a táboroknak és a lelkigyakorlatoknak köszönhetően testben és lélekben felkészülten nőttünk fel.

A KIOE nekünk az otthont jelentette. Azt a helyet, ahol jól éreztük magunkat, ahol emberszámba vették a magunkfajta munkásgyerekeket, és megtaláltuk azt a közeget, amely befogadott. Mi akkor csak azt tudtuk a KIOE-ról, hogy vannak nyári táborok izgalmas kalandokkal, értelmes foglalkozásokkal és az élet dolgaival kapcsolatos hasznos eligazításokkal. Ahol a Rerum Novarum-ról, a Quadragesimo Anno-ról hallottunk. Ahol jó könyveket adtak a kezünkbe, megtanítottak bennünk kérdezni, és engedték megtapasztalni a megszólalás örömet. Ahol azokat a fiúkat, akiben láttak fantáziát vezetőink, elküldték továbbképzésre.

Nem tudtuk mi akkor, amikor az otthon udvarán pingpongoztunk, hogy egy olyan mozgalomnak vagyunk tagjai, amelynek 5000 tagja, központi székháza, a hercegprímás által kinevezett főtitkára, 17 tanoncotthona, 223 szervezete, havonta 18000 példányban megjelenő újságja van, és olyan neves egyházi elnöke, mint Apor Vilmos püspök úr. Ez a mozgalom volt az, amely betérjesztette az első tanonctörvényt. Azt sem tudtuk, hogy a KIOE volt az egyetlen szervezet, amely felvállalta a munkásság megalapozó rétegének, az inasságnak a felkarolását, anyagi, szellemi felemelését. Tette ezt nemcsak szavakban, hanem tettekben is. A 17 tanoncotthonuk 900 inasnak jelentett tisztességes hajlékot, testi, szellemi táplálékot, és akadtak tenni akaró értelmiségiek, elkötelezett papok – mint Dr. Ikvay László főtitkárunk –, akik felismerték, hogy „*e fiúkért valaki felelős*”. S mivel jutalmazta ezeket a nagyszerű embereket ez a zavarodott világ? Ikvay László kétszeri elítélés után nyolc évet töltött börtönben, majd emigrációba kényszerítették. Központi titkárainkat internálták. Pék Károlyt elbocsátották az állásából, és három évig nem engedték elhelyezkedni. A szombathelyi csoportunkat 1950 végén máról holnapra verték szét. Barátaikkal, vezetőinkkel nem volt tanácsos találkozni. Működésünk így egészen a rendszerváltozásig szünetelt.

Ettől kezdve mi, a még élő tagok évente összejövnék vezetőink sírjánál. A Hollán Ernő utcai székház falára 2003-ban emléktábla került. A ház udvarán Pék Károly, világi vezetőnk halálának 15. évfordulóján, 2007-ben kopjafát állítottunk. Azóta az évi megemlékezéseinket a régi otthonunk falai közt tartjuk. Őrizni akarjuk azoknak az emlékét, akik tudták, hogy nekünk, az akkori inasoknak nem jelszavak, hanem meleg emberi hang, otthon, barátok, tudás, szilárd katolikus értékrend kell megmaradásunkhoz.

Könyvajánló – Szívünkben mély nyomot hagyott

Paksa Balázs

Nemrég jelentek meg Horváth István Sándor zalalövői plébános vasárnapi prédikációi könyvvé rendezett formában. A három kötet a 2005-2007 között született gondolatokat adja közre az egyházi év körforgásának hároméves ciklusába rendeződve.

Nehéz újat, eredetit mondani és írni annyi tiszteletre méltó egyháztanító után ebben a műfajban. István atya szerencsére meg sem próbálja, inkább Isten ígétét, az Írás aznapra előírt szakaszát tartja szem előtt, miközben másról sem feledkezik el. Így lesznek többnyire rövid terjedelmű írásai tömör, biztosan formált elmélkedések, melyekben természetesen előkerül egy-egy hittitok biblikus vagy teológiai megközelítése, világos erkölcsi tanítások, pontosan szedett következtetésekkel, egy megragadó hasonlat következetes végigvitele, vagy akár reflexió korunk egy-egy komoly problémájára. István atya elmélkedései így, közérthetőségükben és egyszerűségükben lesznek igazán hasznossá szentbeszédre készülő pap és léleknemesítő olvasmányra vágyó világi hívő számára egyaránt.

A legfontosabbat azonban maga a szerző mondja ki bevezetőjében: „*a könyvet szeretettel ajánlom azoknak a jóakarátú embereknek, akik a Szentírásan keresztül egyre jobban szeretnék megismerni Istent. E prédikációs elmélkedések személyes tanúságtételek, amelyek reményeim szerint a híveket is megerősítik hitükben és elkötelezettségükben a keresztény életre. E gondolatébresztő írások talán sokakban felkeltik a vágyat Isten szavának olvasására és Isten megtestesült Igéjével, Jézussal való személyes találkozásra. Ő hagy mindannyiunk szívében mély nyomot.*”

Horváth István Sándor: *Szívünkben mély nyomot hagyott, A, B, C év* / Új Ember Lap- és Könyvkiadó / 2009 / A három kötet ára: 3800 Ft

Fókuszban - programok, események

május 16. (vasárnap)

10 óra Bérmálás (Körmend, Árpád-házi Szent Erzsébet-templom)
15 óra Bérmálás (Letenye, Szentháromság-templom)

május 18. (kedd)

18 óra KÉSZ Körmenyi Csoport - Dr. Veres András megyéspüspök előadása (Körmend, Polgármesteri Hivatal nagyterme)

május 23. (vasárnap)

9 óra Bérmálás (Szombathely, Székesegyház)
15 óra Bérmálás (Szombathely, Szent Kvirin-templom)

május 24. (hétfő)

10 óra Bérmálás (Sárvár, Szent Miklós-templom)
15 óra Bérmálás (Szentpéterfa, Szent Péter és Pál apostolok-templom)

május 28. (péntek)

16 óra Bérmálás (Bucsu, Szent Mihály-templom)

május 28 - 29. (péntek - szombat)

15 óra Pedagógus továbbképzés (Szombathely, Martineum Felnőttképző Akadémia)

május 29. (szombat)

9 óra Egyházmegyei Családi Majális (Körmend)
10 óra Bérmálás (Zalalövő, Szent László király-templom)
16 óra Bérmálás (Répcelak, Szent István király-templom)

május 30. (vasárnap)

10 óra Bérmálás (Csörötnek, Örök Ige-templom)
15 óra Bérmálás (Csákánydoroszló, Nepomuki Szent János-templom)

június 5. (szombat)

10 óra Bérmálás (Vasszécseny, Nagyboldogasszony-templom)

17 óra Bérmálás (Zalaegerszeg, Szűz Mária Szeplőtelen Szíve-templom)
24 órás szentségimádás (Szombathely, Szent István király-templom)

június 6. (vasárnap)

9 óra Püspöki szentmise és úrnapi körmenet (Szombathely, Székesegyház)
17 óra Bérmálás (Zalaegerszeg, Szent Mária Magdolna-templom)

június 10. (csütörtök)

20 óra Szentségimádás papokért és papi hivatásokért (Szombathely, Székesegyház)

június 12. (szombat)

10 óra Bérmálás (Pusztamagyaród, Keresztelő Szent János-templom)
15 óra Bérmálás (Szombathely, Szent István király-templom)

június 13. (vasárnap)

10 óra Bérmálás (Rum, Szent László király-templom)
15 óra Bérmálás (Celldömölk, Szent Miklós-templom)

június 14. (hétfő)

6.45 óra Püspöki szentmise a Székesegyház felszentelésének 196. évfordulóján (Szombathely, Székesegyház)

Két ügyvezető igazgató beszélget:

- Te fizetsz az embereidnek?
- Én nem.
- Én sem. És bejárnak dolgozni?
- Igen. Bejárnak.
- Az enyéme is. Mit gondolsz, nem kellene belépődíjat szedni tőlük?

* * *

Finom a Kindertojás, csak a sárgáját nehéz lenyelni!

Egyházmegyei Családi Majális

Körmend, 2010. május 29. (szombat)

Program:

09.00 gyülekező, regisztráció

10.00 szentmise

11.30 előadás, tanúságtétel

(Orosz István görög katolikus lelkipásztor és felesége)

Az előadás ideje alatt a gyerekek korosztályos foglalkozásokon vehetnek részt.

12.30 ebéd

14.00 családi akadályverseny, fakultatív programok

16.00 záró ima

Jelentkezés:

Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia

9900 Körmend, Faludi Ferenc u. 3.

E-mail: kormend@martinus.hu, Telefon: 94/410-172

SZOMBATHELYI
EGYHÁZMEGYE

Szeretettel kérjük, hogy lehetőség szerint a rendezvényt adományokkal is támogassák.
A résztvevő családoktól szívesen fogadunk egy tálca süteményt.